

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo: 830-0173/2011

Kód: 110511
Okruh: ostatné publikácie
Dátum: november 2011

Spotrebiteľský barometer IV.

*CONSUMER
SURVEY IV.*

2011

Sekcia: podnikových štatistik
Generálna riaditeľka sekcie: Ing. Libuša Kolesárová
Kontaktná osoba: Ing. Dagmar Blahová
Tel.: 02/50 236 313

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia údajov Štatistického úradu SR je možné nájsť na domácej internetovej stránke na adrese: <http://www.statistics.sk>. Všetky upresnenia termínov sú tiež zverejnené na uvedenej internetovej stránke niekoľko dní vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

It is possible to find an calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR on the internet home page on the following address: <http://www.statistics.sk>. All amendments of deadlines are also published on the given internet page couple of days in advance.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

odbor informačného servisu

Miletičova 3

824 67 Bratislava

Fax: 55561 361

Tel.: 50236 335

www.statistics.sk/Produkty/Publikacie

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

Obsah	Strana
Úvod	3
Metodika výskumu	4
I. Hospodárska situácia na Slovensku	6
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	6
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	7
II. Spotrebiteľské ceny	8
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	8
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	9
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	10
IV. Finančná situácia v domácnostiach	11
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	11
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	12
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	13
V. Sporenie občanov	14
V. 1. Sporenie na Slovensku pohľadom verejnosti	14
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	15
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	16
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	16
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	17
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	18
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	19
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	20
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	21
VII. 1. Vývoj v SR	21
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	22
Zhrnutie	23
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	26

Úvod

Október opäť patril pravidelnému monitorovaniu spotrebiteľských názorov, očakávaní a úmyslov obyvateľov SR. Zisťovanie Spotrebiteľský barometer je súčasťou harmonizovaného programu podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 27 členských štátoch Európskej únie a v kandidátskych krajinách. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa od roku 1961 získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predpoveď ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. októbrom 2010 a 30. septembrom 2011. Očakávania respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. októbrom 2011 a 30. septembrom 2012.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje taktiež prehľad vývoja za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sa zakladajú na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Po sezónnom očistení sú porovnateľné s údajmi publikovanými Európskou komisiou. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení externí spolupracovníci – anketári v dňoch 1. - 10. októbra 2011 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 416 076 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 81,94 % z 5 389 180 všetkých obyvateľov SR k 31. 12. 2005, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1143 dotazníkov, čo predstavuje 95,25 %-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 864 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1143$ je $\pm 2,90\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

1/Vekové zloženie obyvateľstva SR v roku 2005. Demografická a sociálna štatistika, ŠÚ SR 2006 a Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001. ŠÚ SR Bratislava

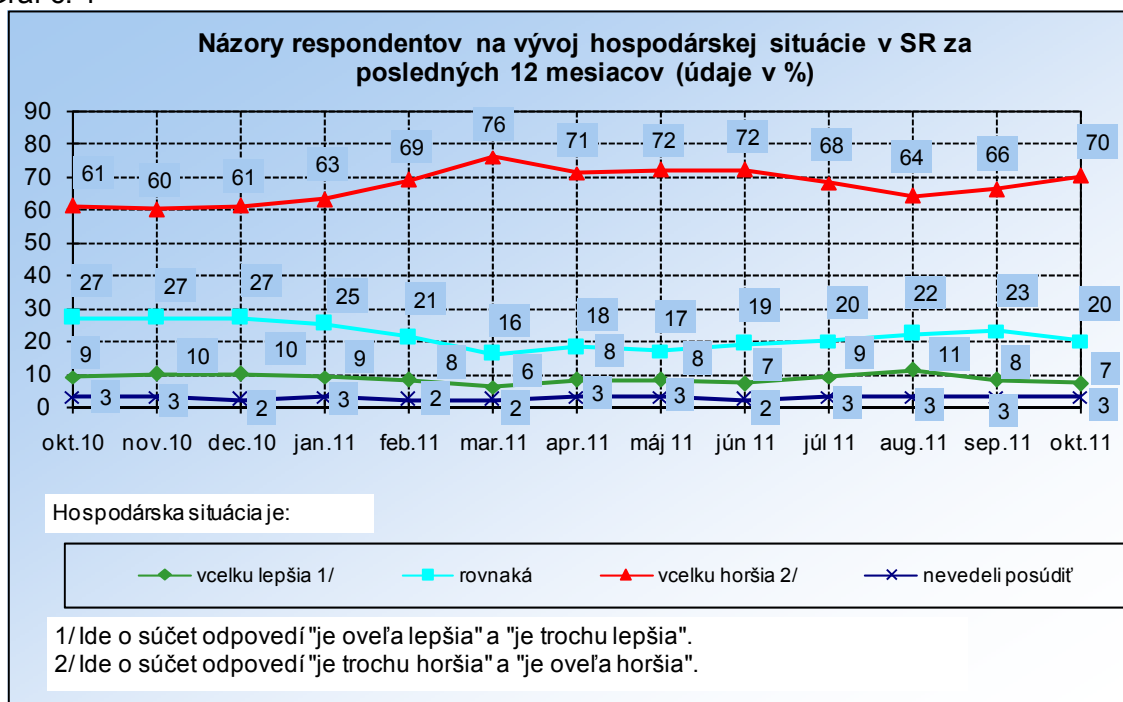
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov v20/2011				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
muž	47,95	47,68	-0,27	
žena	52,05	52,32	0,27	
Vek:				
16-17	3,64	3,67	0,03	
18-24	13,95	14,00	0,05	
25-29	10,68	10,32	-0,36	
30-39	17,91	17,94	0,03	
40-49	17,73	17,93	0,20	
50-59	16,38	16,45	0,07	
60-64	5,38	5,60	0,22	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
65 a viac	14,33	14,09	-0,24	
Vzdelanie:				
základné	22,50	22,57	0,07	
stredné bez maturity	27,70	27,65	-0,05	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
stredné s maturitou	38,00	37,88	-0,12	
vysokoškolské	11,80	11,90	0,10	
Národnosť:				
slovenská	86,23	87,05	0,82	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
maďarská	10,34	9,89	-0,45	
iná	3,43	3,06	-0,37	
Veľkostná skupina obce:				
do 1999	30,08	30,36	0,28	
2000 -9999	20,90	19,86	-1,04	
10000 - 49999	24,18	24,67	0,49	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
50000 - 99999	12,08	11,46	-0,62	
100 000 a viac	12,76	13,65	0,89	
Kraj:				
Bratislavský	11,69	11,99	0,30	
Trnavský	10,45	9,45	-1,00	
Trenčiansky	11,35	12,07	0,72	
Nitriansky	13,43	14,09	0,66	
Žilinský	12,68	13,12	0,44	
Banskobystrický	12,29	11,55	-0,74	<i>rozdiely nie sú štatisticky významné</i>
Prešovský	14,12	13,56	-0,56	
Košický	13,99	14,17	0,18	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

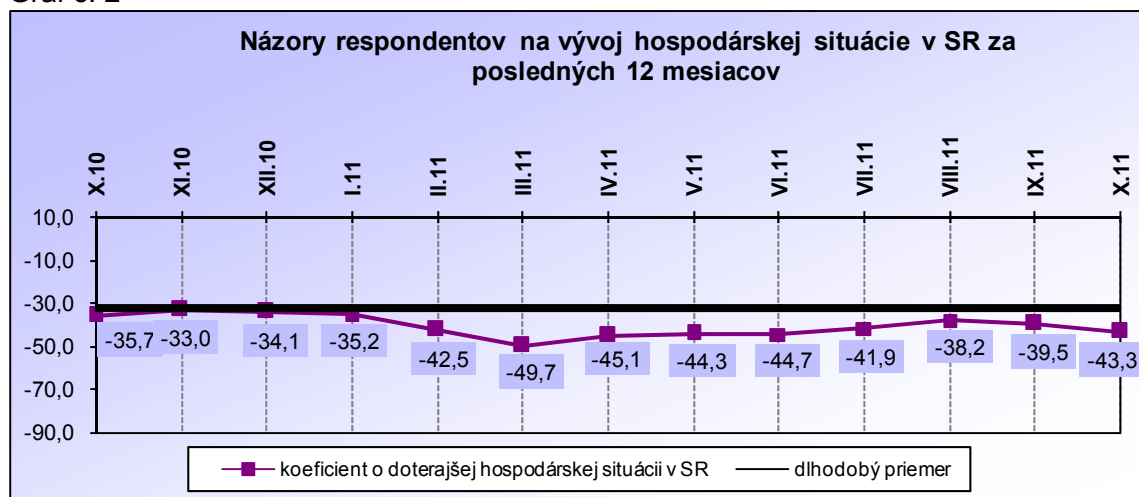
V porovnaní s predchádzajúcim mesiacom oba ukazovatele o ekonomike Slovenska zaznamenali zhoršenie. Pri doterajšom vývoji ekonomickej situácie v SR výskyt nepriaznivej odpovede (situácia sa zhoršila) vzrástol oproti septembru 2011 o 4 percentuálne body na 70 %. Zastúpenie pozitívnych hodnotení (situácia sa zlepšila) kleslo o 1 percentuálny bod na 7 % a neutrálnych vyjadrení (situácia ostala rovnaká) o 3 percentuálne body na 20 %. Prehľad údajov od októbra 2010 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1

Najnovší indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku je -43,3. Napätie obyvateľov sa zvýšilo v komparácii s minulým mesiacom o 3,8 bodu a oproti rovnakému obdobiu minulého roka o 7,6 bodu. Ako dokumentuje graf č. 2, aktuálna hodnota je situovaná pod čiarou dlhodobého priemeru.

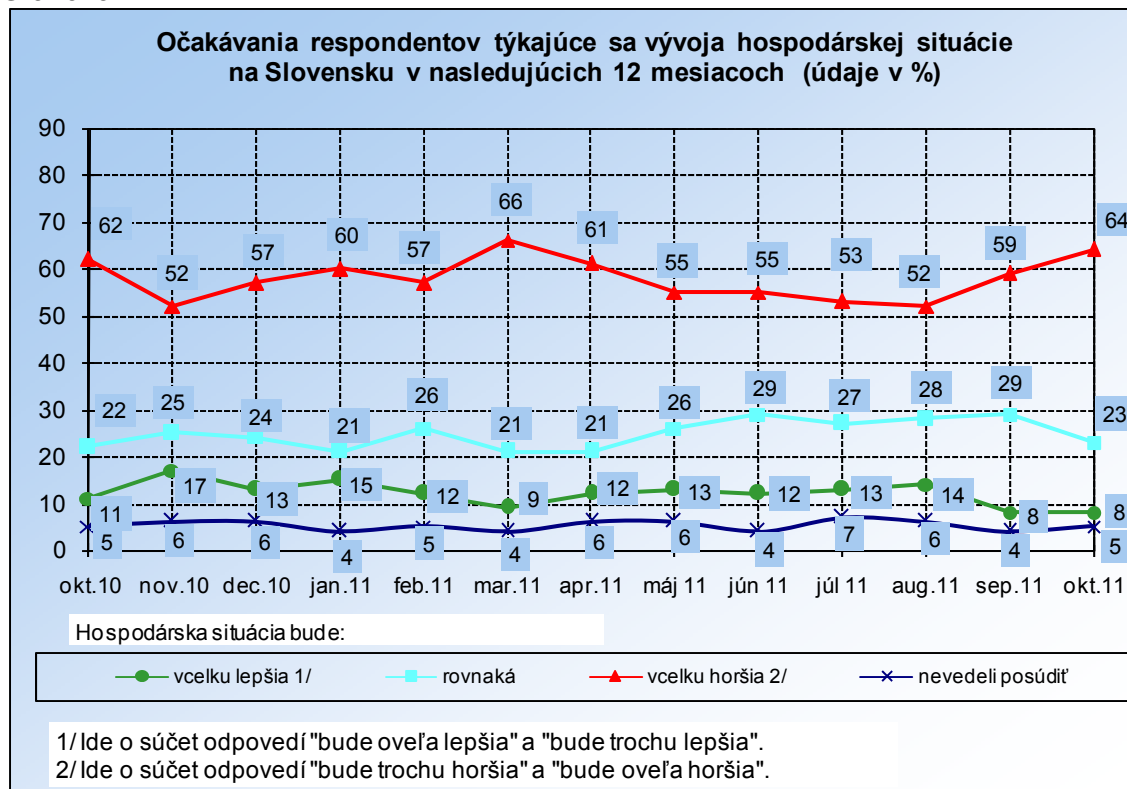
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

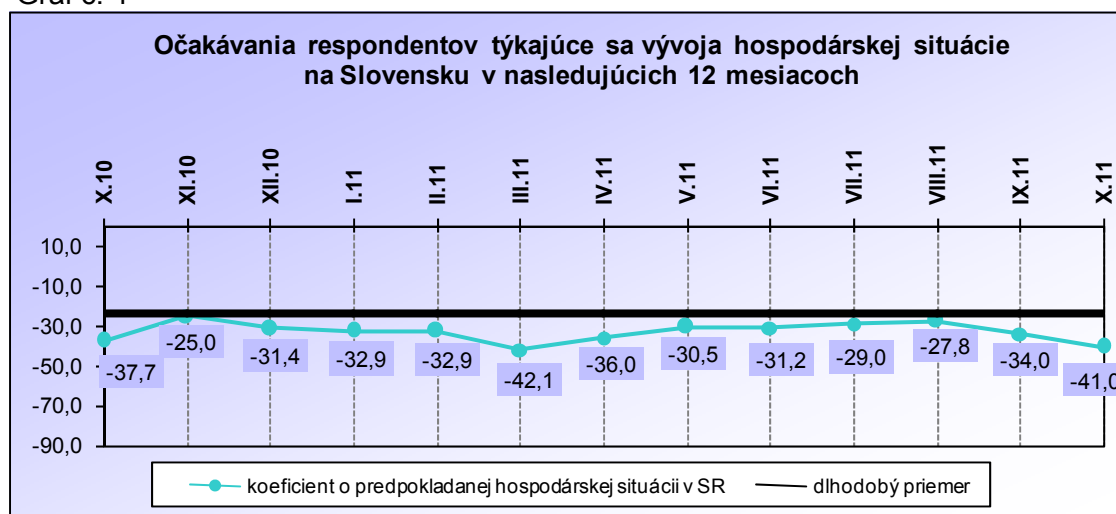
Aj pri očakávanej ekonomickej situácii na Slovensku sa posilnilo postavenie pesimistických predpovedí (hospodárska situácia sa zhorší - o 5 percentuálnych bodov na 64 %). Pri zachovaní zastúpenia optimistického výroku (hospodárska situácia sa zlepší) na úrovni 8 %, klesla početnosť neutrálneho vyjadrenia (hospodárska situácia ostane rovnaká - o 6 percentuálnych bodov na 23 %). Vývoj ekonomických očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient -41. Za posledný mesiac hodnota indikátora klesla o významných 7 bodov, nachádza sa pod čiarou dlhodobého priemeru a ako naznačuje graf č. 4, respondenti sú pesimistickejší ako pred rokom. Rozdiel oproti októbru 2010 predstavuje 3,3 bodu.

Graf č. 4

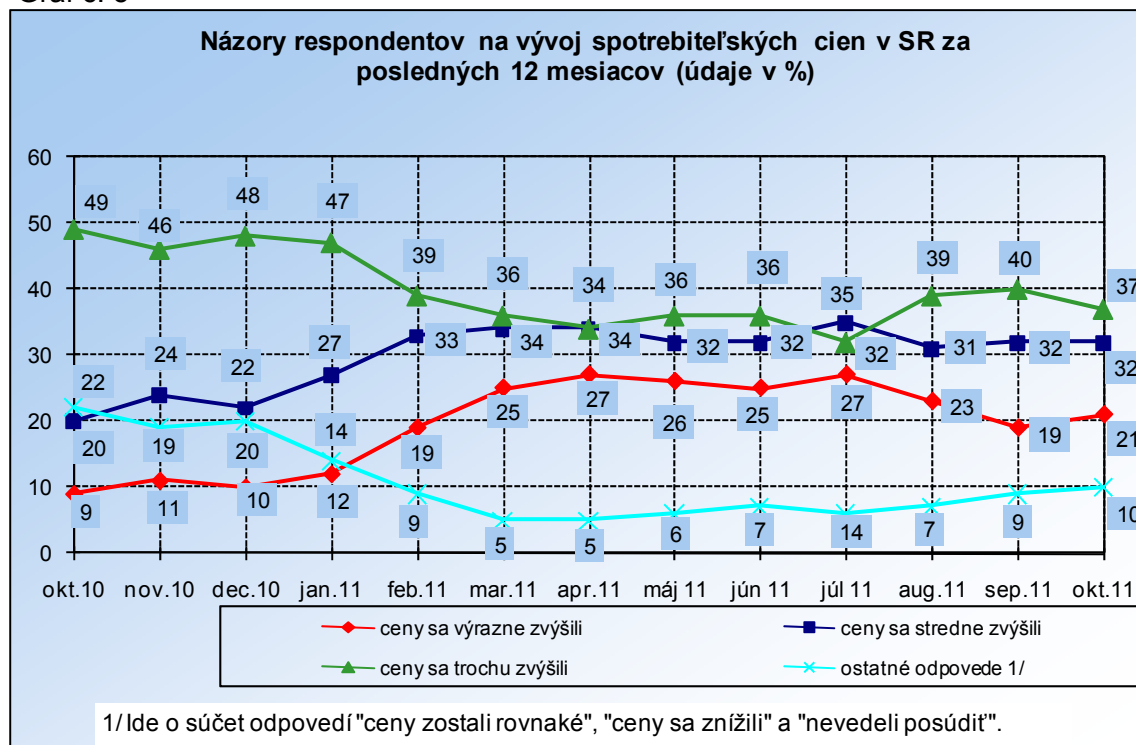

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

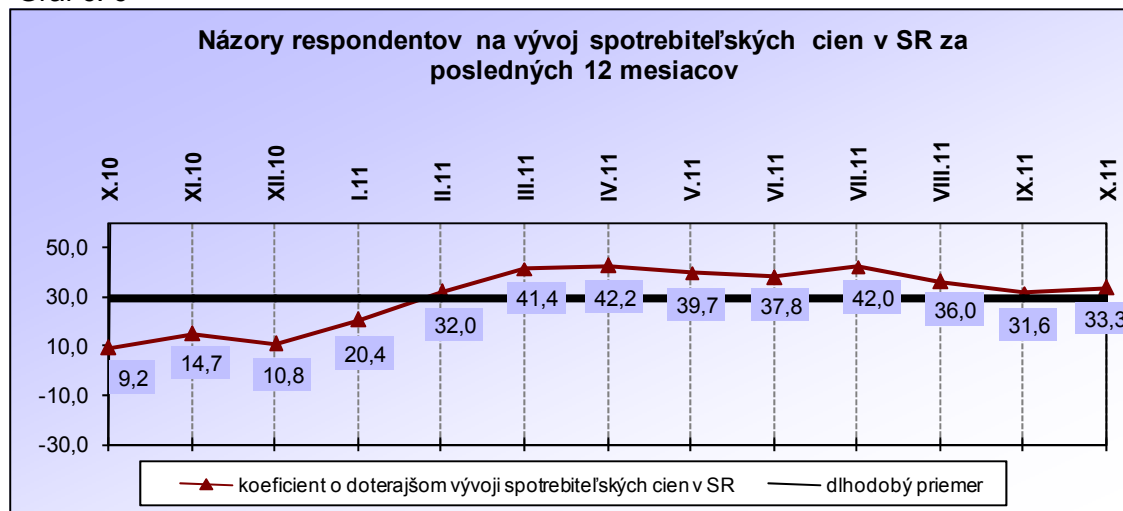
Pri vnímaní doterajšieho vývoja cien výskyt najradikálnejšej odpovede vzrástol (ceny sa výrazne zvýšili) o 2 percentuálne body na 21 % a stúpol aj podiel vyjadrenia ceny sa znížili (na 1 %). Kleslo zastúpenie miernejšej alternatívy (ceny sa trochu zvýšili o 3 percentuálne body na 37 %). Varianty ceny sa stredne zvýšili a ceny ostali rovnaké potvrdili stabilizovanú hladinu (v prvom prípade 32 %, v druhom 6 %). Kvôli prehľadnosti sú v grafe č. 5 niektoré výroky zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5

Vyjadreniam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu +33,3, ktorá znamená zvýšenie inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 1,7 bodu a zvýšenie obáv zo zvyšujúcich sa cien v porovnaní so stavom pred rokom o 24,1 bodu. Aktuálny výsledok je pesimistickejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od októbra minulého roka prezentuje graf č. 6.

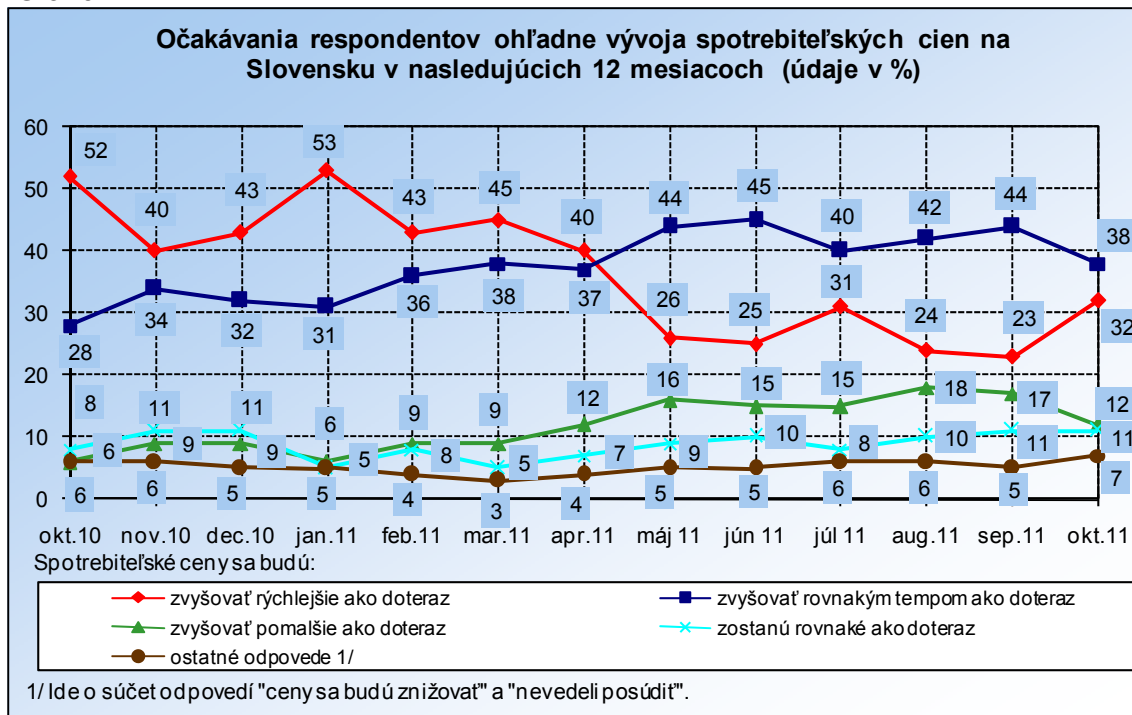
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

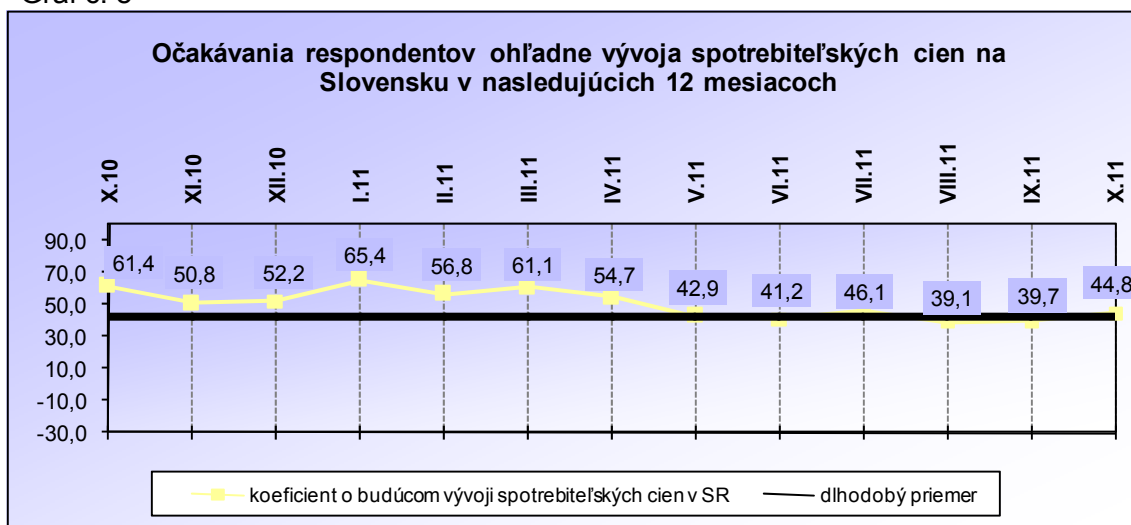
V porovnaní s minulým mesiacom došlo pri laických prognózach vývoja cien na Slovensku k prírastku pri najradikálnejšej odpovedi (ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz o 9 percentuálnych bodov na 32 %) a pri alternatíve o znížení cien (z 0 % na 1 %). Podiel klesol pri vyjadrení ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz (o 6 percentuálnych bodov na 38 %) a ceny sa budú zvyšovať pomalším tempom ako doteraz (o 5 percentuálnych bodov na 12 %). Variant ceny zostanú rovnaké svoje zastúpenie nezmenil (11 %). Výsledky sú prezentované v grafe č. 7.

Graf č. 7

Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v októbri 2011 hodnotu +44,8, ktorá signalizovala zvýšenie napätia z predpokladaného vývoja cien oproti septembru 2011 o 5,1 bodu. Aktuálne je výsledok nepriaznivejší ako dlhodobý priemer, avšak spotrebiteľia prezentovali menej obáv zo zvyšovania cien ako v rovnakom období minulého roka o 16,6 bodu. V grafe č. 8 sú ilustrované cenové predpovede obyvateľov od októbra 2010.

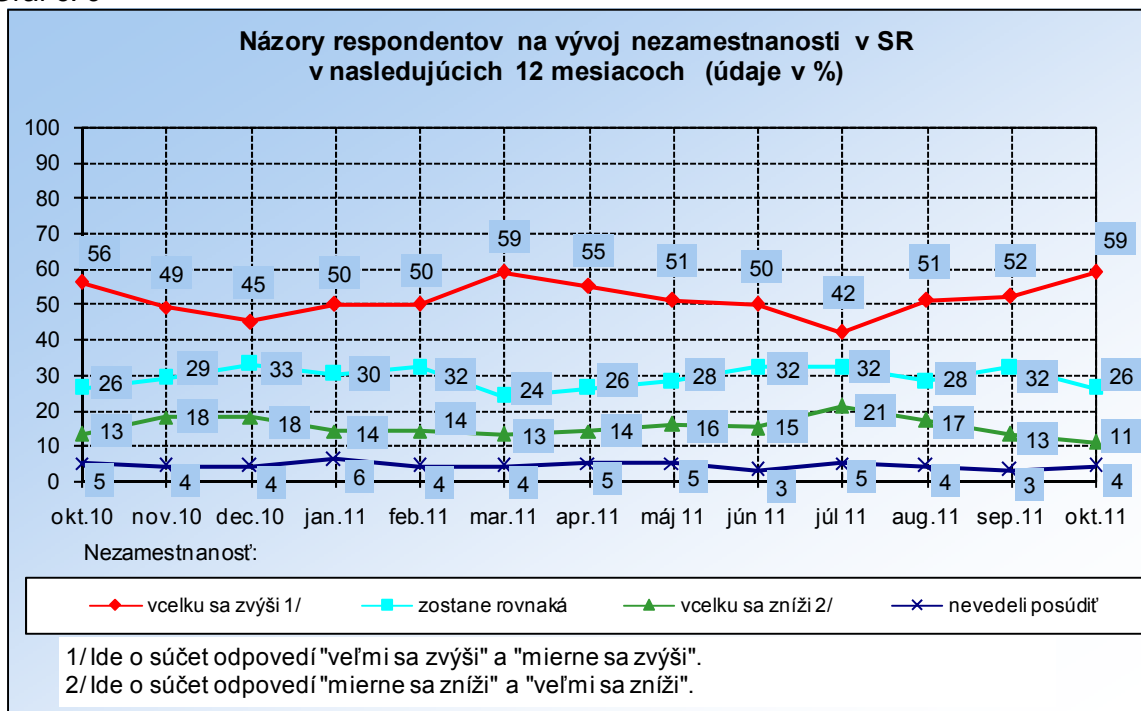
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

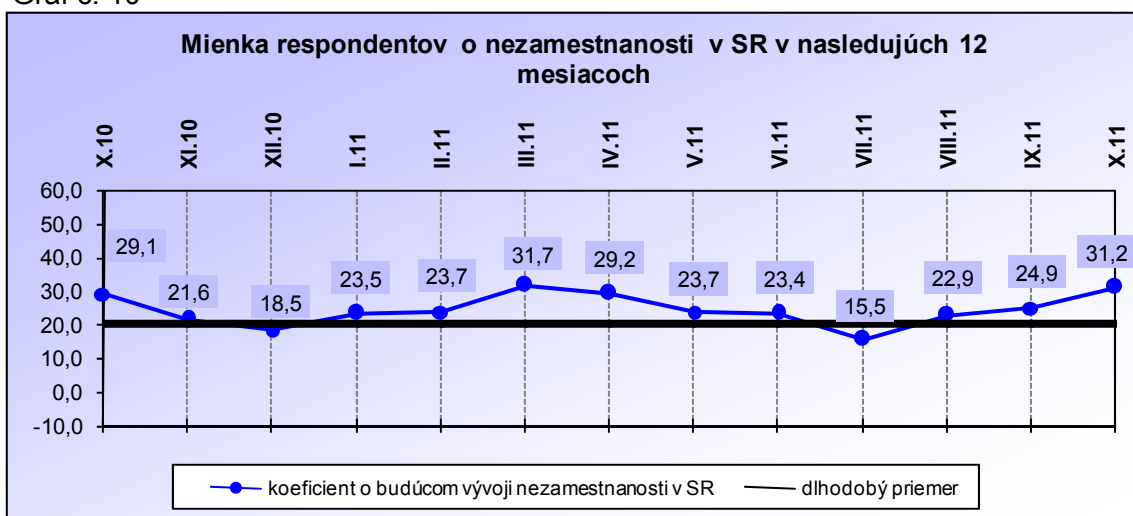
Podobne ako pri oboch indikátoroch o inflácii, výsledok medzimesačného porovnania laických odhadov vývoja nezamestnanosti bol taktiež nepriaznivý. Okruh pesimistov sa oproti predchádzajúcemu mesiacu rozšíril o významných 7 percentuálnych bodov na 59 %. Skupina optimistov sa zúžila o 2 percentuálne body na 11 % a výskyt neutrálnych predpovedí sa taktiež znížil o 6 percentuálnych bodov na 26 %. Graf č. 9 prináša prehľad laických prognóz vývoja nezamestnanosti od októbra 2010.

Graf č. 9

Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota (+31,2) viac pesimizmu ako pred mesiacom (o 6,3 bodu) i pred rokom (o 2,1 bodu). Výsledok porovnania s dlhodobým priemerom bol taktiež nepriaznivý. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

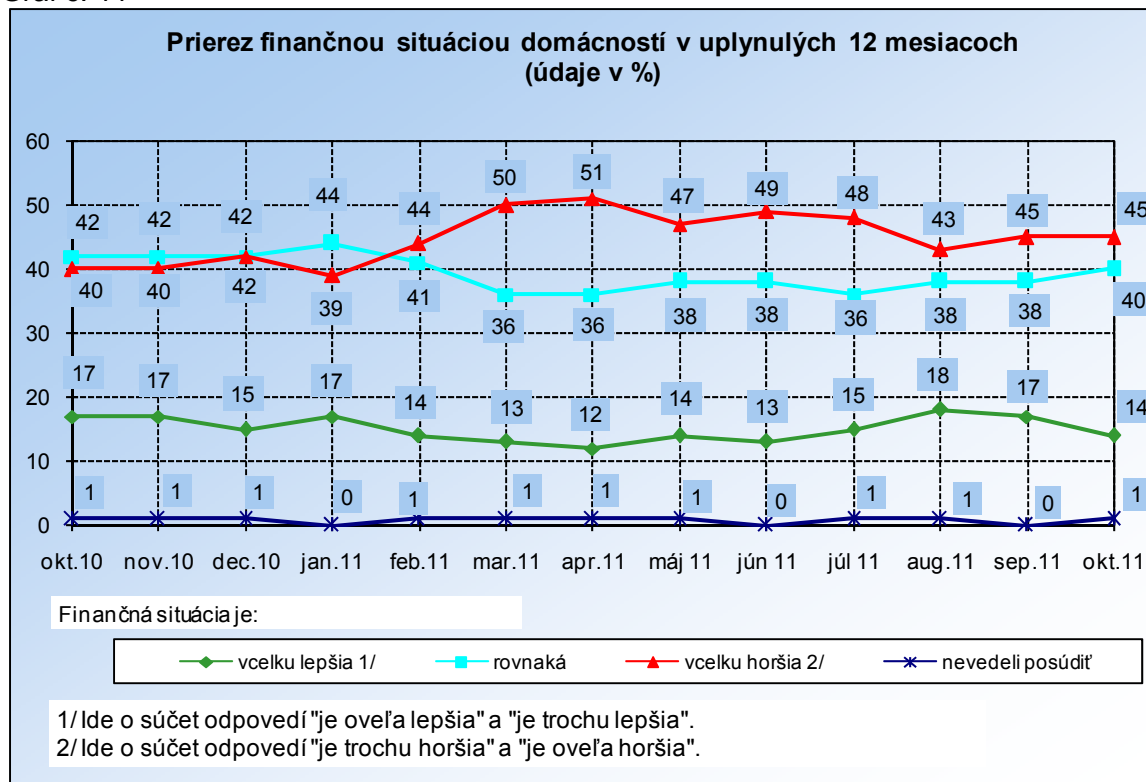

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

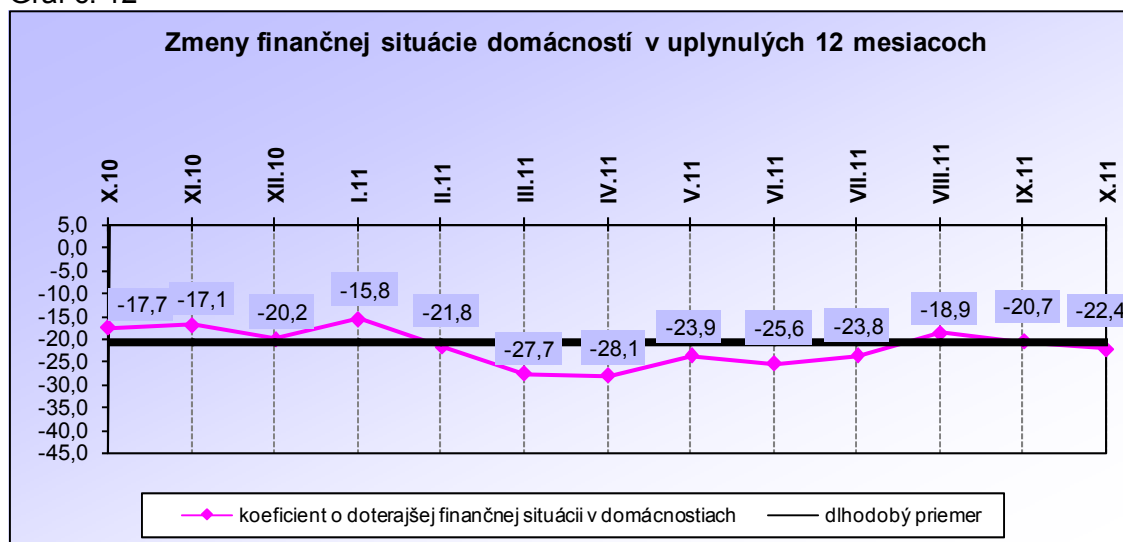
V hodnoteniach doterajšieho vývinu finančnej situácie v domácnosti sa znížila frekvencia pozitívnych výrokov (situácia sa zlepšila o 3 percentuálne body na 14 %). Pri zachovaní podielu negatívnych odpovedí (situácia sa zhoršila) na pôvodnej úrovni (45 %) sa o 2 percentuálne body zvýšil výskyt neutrálnych výrokov (situácia ostala rovnaká) na 40 %. Zobrazenie výsledkov od októbra 2010 poskytuje graf č. 11.

Graf č. 11

Prevaha negatívnych hodnotení vo vyjadreniach o doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnosti priradila v októbri 2011 hodnote indikátora záporné znamienko (-22,4). Pesimizmu bolo viac ako pred mesiacom (o 1,7 bodu), aj pred rokom (o 4,7 bodu). V porovnaní s dlhodobým priemerom aktuálna hodnota taktiež zaostáva. Vývoj názorov na stav rodinných financií je v grafe graf č. 12.

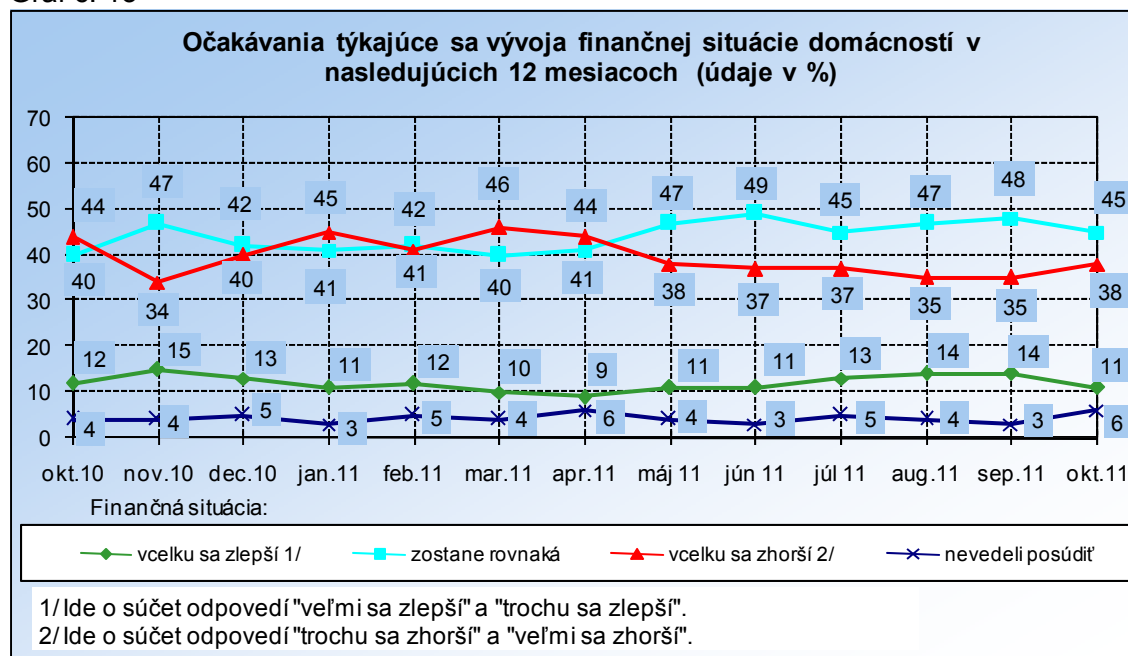
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

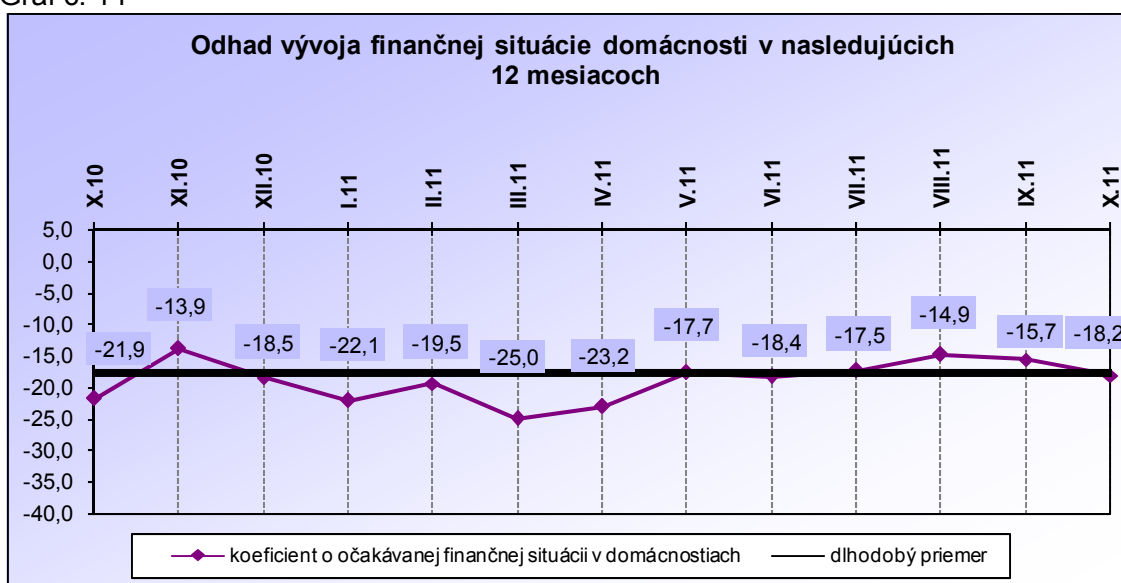
Pri odhadovanom vývoji finančnej situácie v domácnosti zastúpenie pesimistov stúplo o 3 percentuálne body na 38 % a preriedili sa rady optimistov (o 3 percentuálne body na 11 %) i početnosť neutrálneho stanoviska (zhodne o 3 percentuálne body na 45 %). Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od októbra 2010.

Graf č. 13

Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach mal v aktuálnom výskume hodnotu -18,2 (pozri graf č. 14). Táto hodnota bola o 2,5 bodu nepriaznivejšia ako pred mesiacom, ležala približne na úrovni dlhodobého priemeru, avšak popri očakávanej inflácii obsahovala taktiež menej pesimizmu ako pred rokom (o 3,7 bodu). Nasledujúci graf prináša znázornenie vývoja indikátora od októbra 2010.

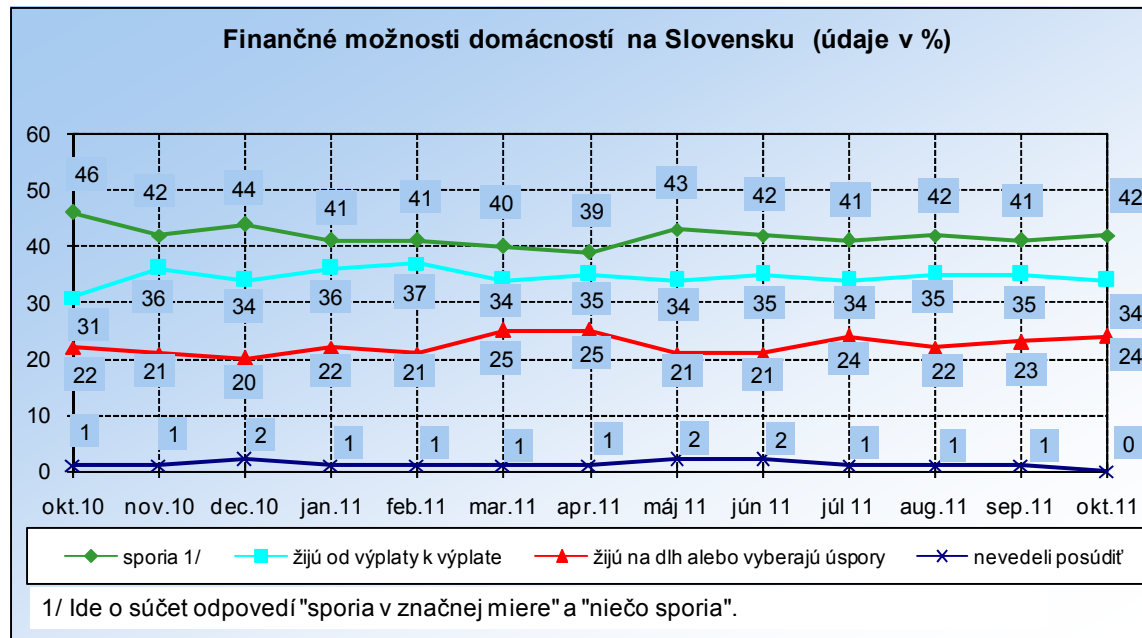
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

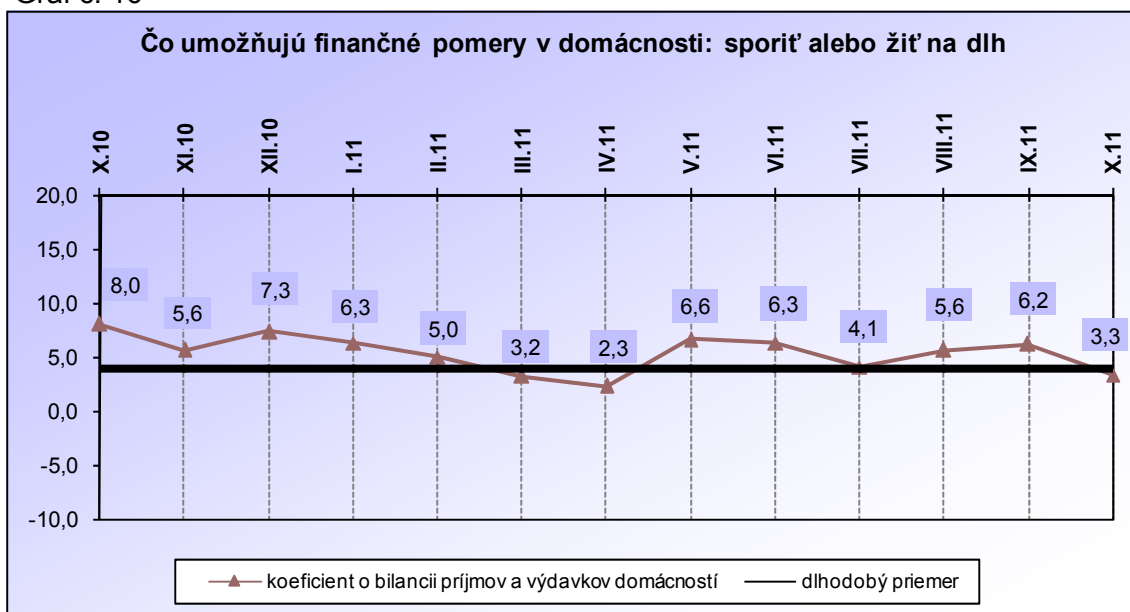
Pri bilancii príjmov a výdavkov domácností sa odhady viac polarizovali. Po jednom bode pribudlo v podiele rodín, ktoré dokážu časť svojho príjmu usporiť (na 42 %), i v skupine domácností s debetným hospodárením (na 24 %). Okruh domácností, ktoré hospodárili s vyrovnaným rozpočtom, sa zúžil rovnakým dielom (o 1 percentuálny bod) na úroveň 34 %. Vývoj názorov od októbra 2010 je prezentovaný v grafe č. 15.

Graf č. 15

Napriek negatívnemu vývoju indikátora za posledný mesiac, podľa údajov v aktuálnom prieskume na Slovensku stále prevažovali domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, čo sa zobrazilo v kladnom výsledku prepočítaného koeficienta +3,3. Táto hodnota zaostáva za úrovňou svojho dlhodobého priemeru a vyjadruje horší stav tak v porovnaní so situáciou pred mesiacom (o 2,9 bodu), ako aj oproti výsledku, ktorý bol zistený pred rokom (o 4,7 bodu). Prepočítané výsledky o stave financií domácností prináša graf č. 16.

Graf č. 16

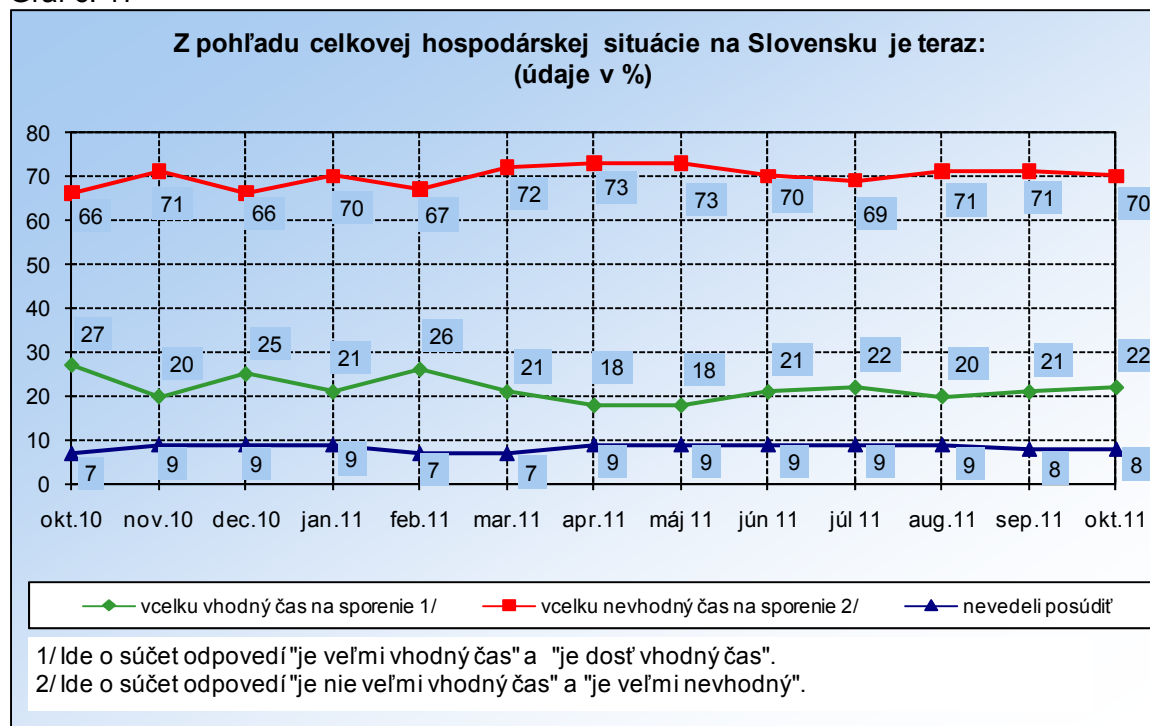

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku pohľadom verejnosti

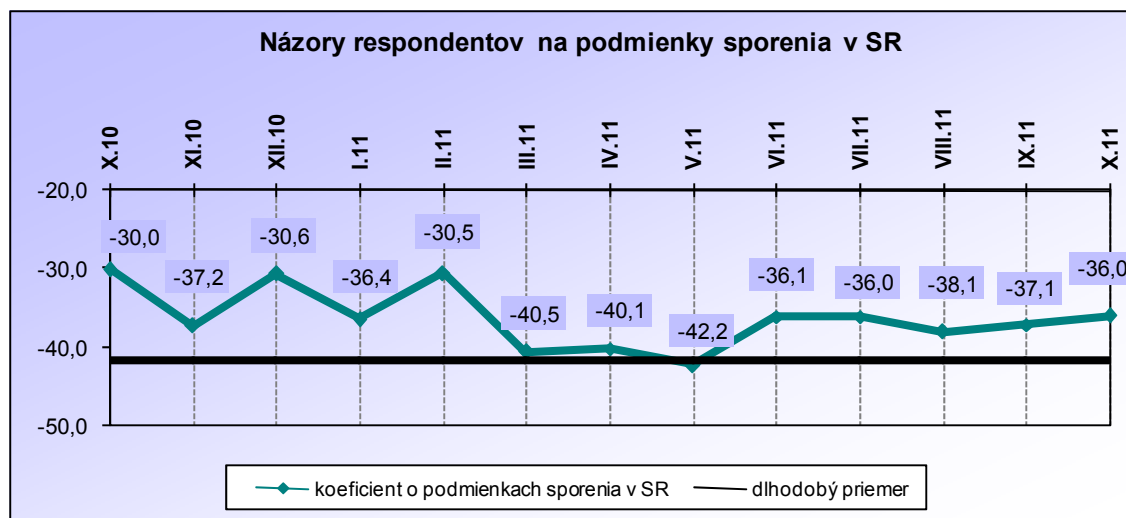
V októbri 2011 iba jediný indikátor dosiahol priaznivejší výsledok ako pred mesiacom. Bol ním ukazovateľ vypovedajúci o podmienkach sporenia v krajine. Podiel pozitívnych vyjadrení (je vcelku vhodný čas na sporenie) vzrástol o 1 percentuálny bod na 22 %, na protipóle rovnakou mierou frekvencia klesla (je vcelku nevhodný čas na sporenie 70 %). V grafe č. 17 možno vidieť vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17

Prepočítanou podobou aktuálneho výsledku o atmosfére sporenia je údaj -36,0. Hodnotenia respondentov boli o 1,1 bodu priaznivejšie ako pred mesiacom a nepriaznivejšie (o 6 bodov) ako v rovnakom období minulého roka. Októbrové hodnotenie prevyšuje dlhodobý priemer. Prehľad údajov za posledných 13 mesiacov poskytuje graf č. 18.

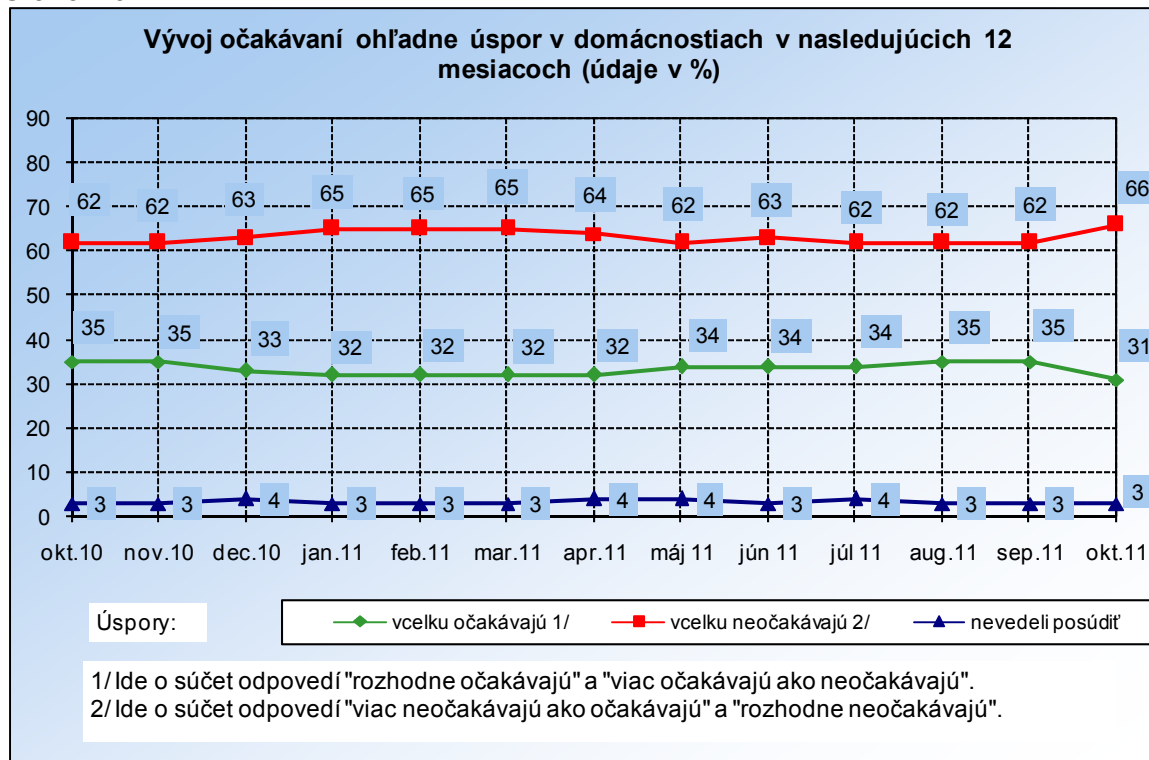
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

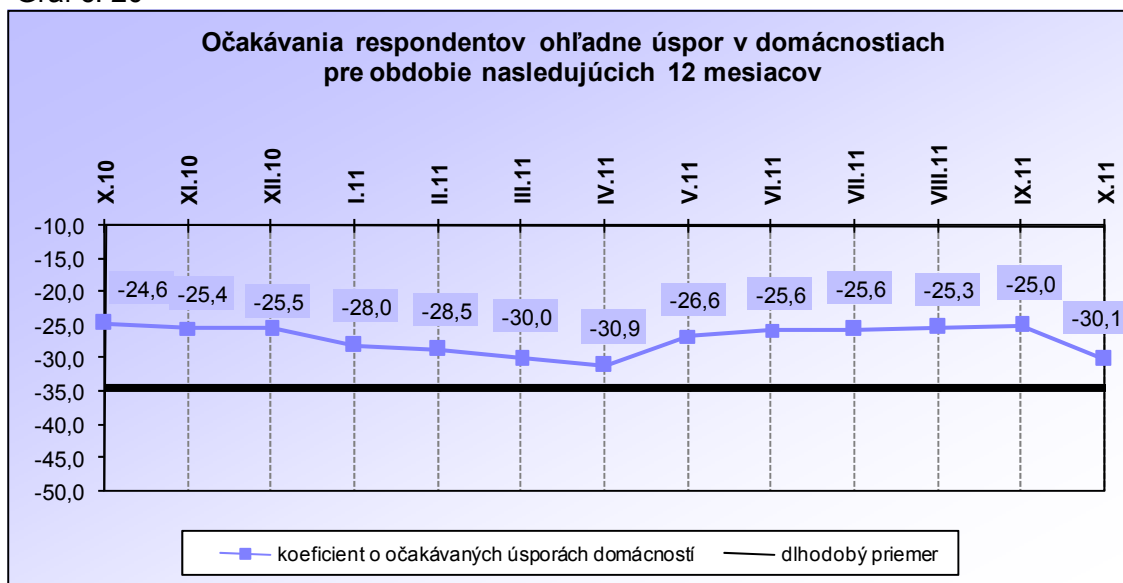
Po období relatívnej stability sa perspektívy úspor v domácnostiach nevyhli zhoršeniu, keď bol zaznamenaný prírastok pesimistických vízií (o 4 percentuálne body na 66 %). Optimistické predpovede rovnakou mierou ubudli (o 4 percentuálne body na 31 %). Vývoj mienky obyvateľov od októbra 2010 sa nachádza v grafe č. 19.

Graf č. 19

Koeficient vypovedajúci o perspektívach úspor v domácnostiach dosiahol v októbri 2011 hodnotu -30,1. Nálada respondentov bola oproti predchádzajúcemu obdobiu pesimistickejšia o 5,1 bodu a pesimizmus vzrástol aj oproti stavu pred rokom (o 5,5 bodu). Viac ako 5 rokov aktuálna hodnota pri tomto indikátore prevyšuje svoj dlhodobý priemer. Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

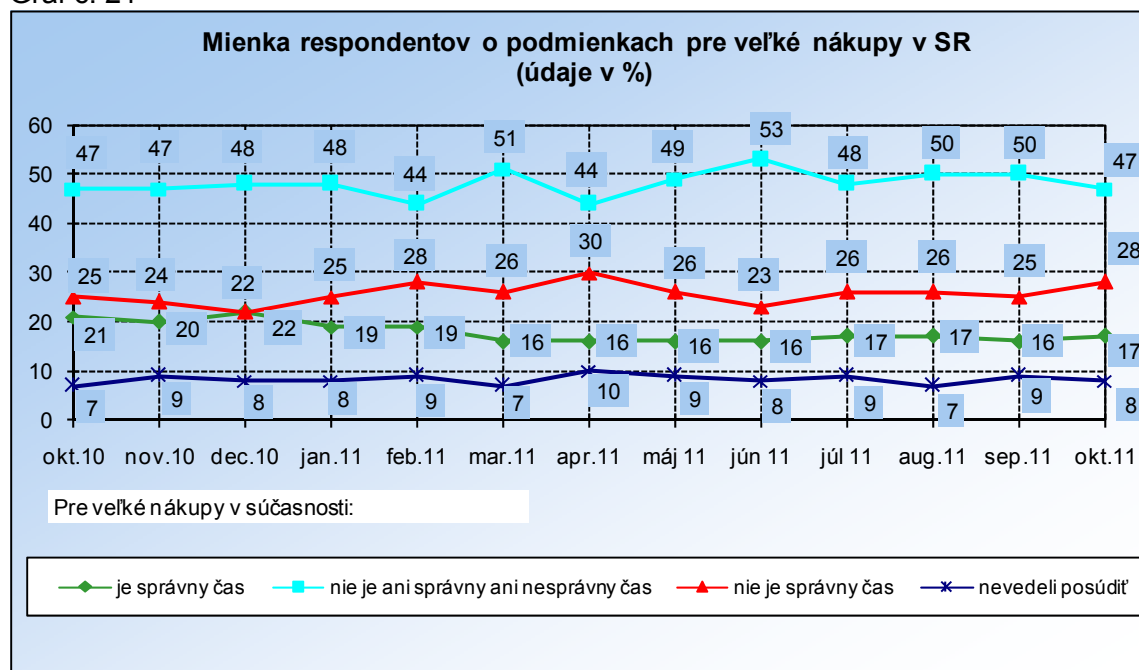

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

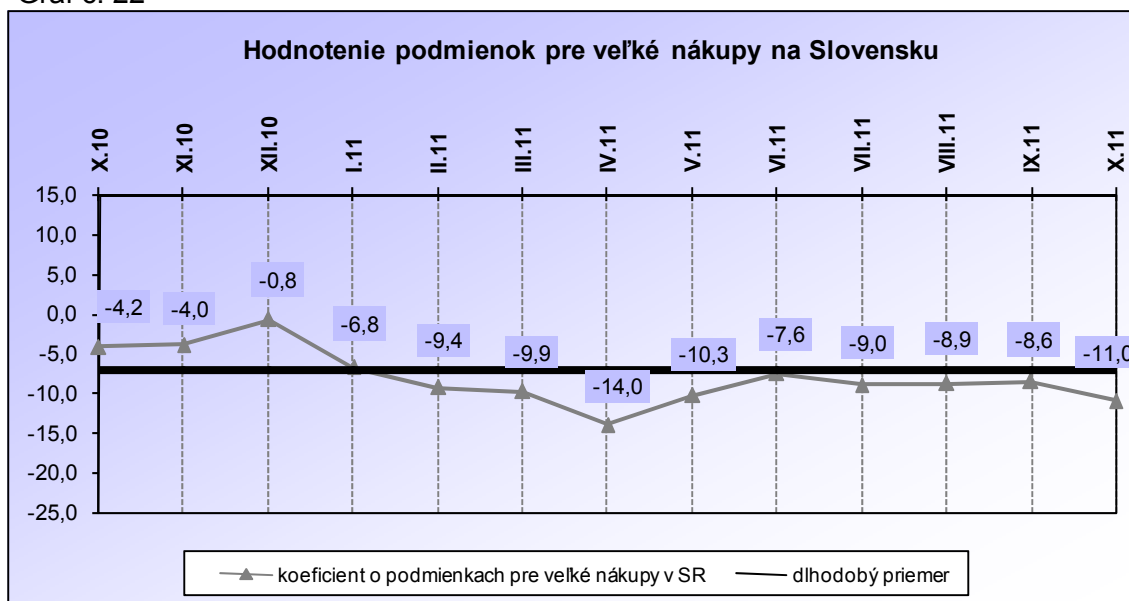
Ani atmosféru pre veľké nákupy v krajine neobišlo zhoršenie. Tak frekvencia kladných (je správny čas na veľké nákupy), ako aj záporných hodnotení (nie je správny čas na veľké nákupy) sa zvýšila (v prvom prípade o 1 percentuálny bod na 17 %, v druhom o 3 percentuálne body na 28 %). Zastúpenie pri odpovedi nie je ani správny ani nesprávny čas na veľké nákupy sa oproti minulému mesiacu znížilo o 3 percentuálne body na 47 %. Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21

Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je -11. Aktuálny údaj je situovaný pod čiarou dlhodobého priemeru. Hodnotenia respondentov sú kritickejšie ako pred mesiacom i pred rokom. Oproti septembru 2011 rozdiel predstavuje 2,4 bodu, v komparácii s októbrom 2010 je to 6,8 bodu. Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

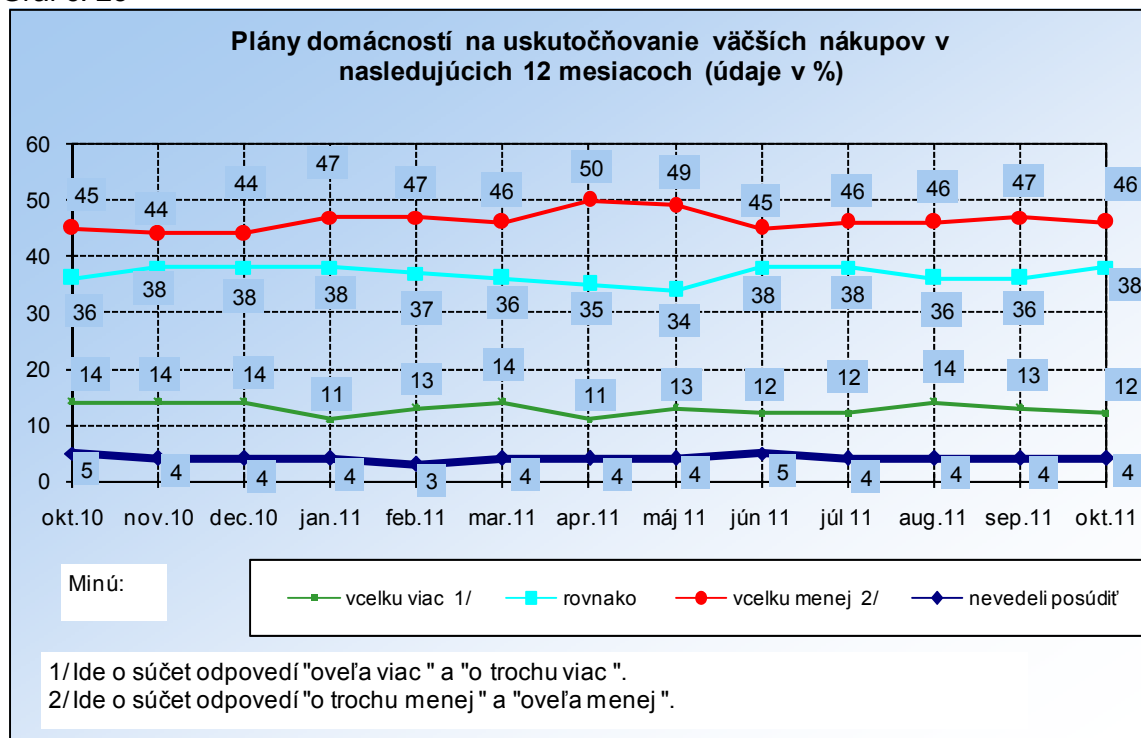
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

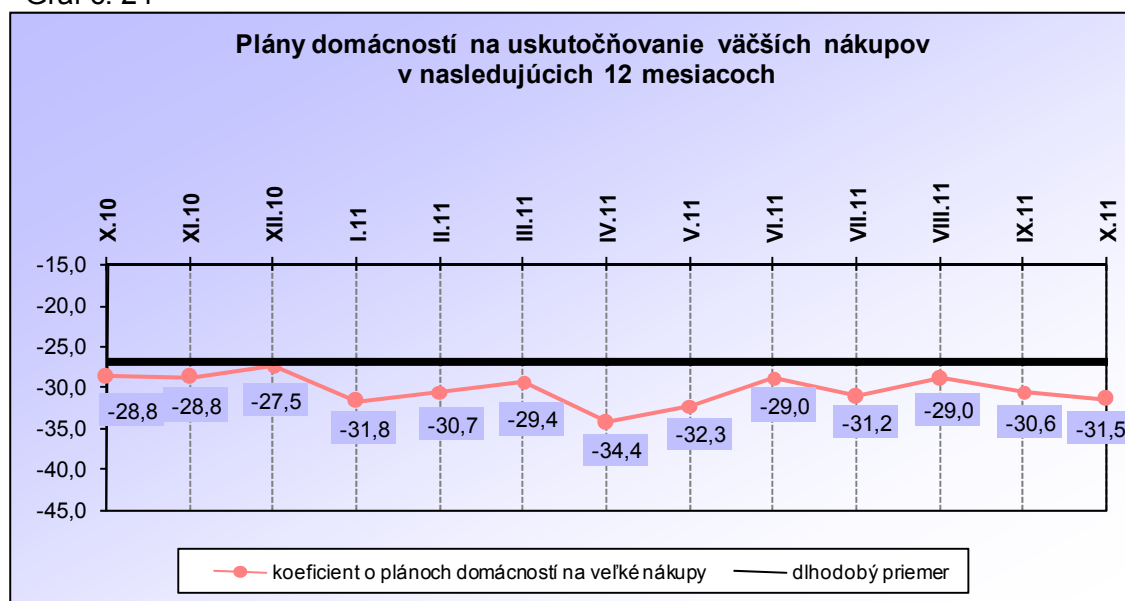
Pri plánoch domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby sa v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom veľa nezmenilo. Podiel domácností, ktoré svoje výdavky na nákup predmetov ako nábytok, koberce, biela a čierna technika zamýšľajú obmedziť, ako aj ochotných zvýšiť svoje výdavky na veľké nákupy, klesol v októbri o 1 percentuálny bod (v prvom prípade na 46 %, v druhom na 12 %). Zastúpenie domácností predpokladajúcich rovnaké výdavky ako pred rokom vzrástlo o 2 percentuálne body na 38 %. V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od októbra 2010.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bolo číslo -31,5, vyjadrujúce o 0,9 bodu nižší investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza taktiež nepriaznivo, oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál o 2,7 bodu nižší. Údaj zaostáva aj za dlhodobým priemerom. Vývoj postojov od októbra 2010 zachytených v koeficientoch zobrazuje nasledujúci graf.

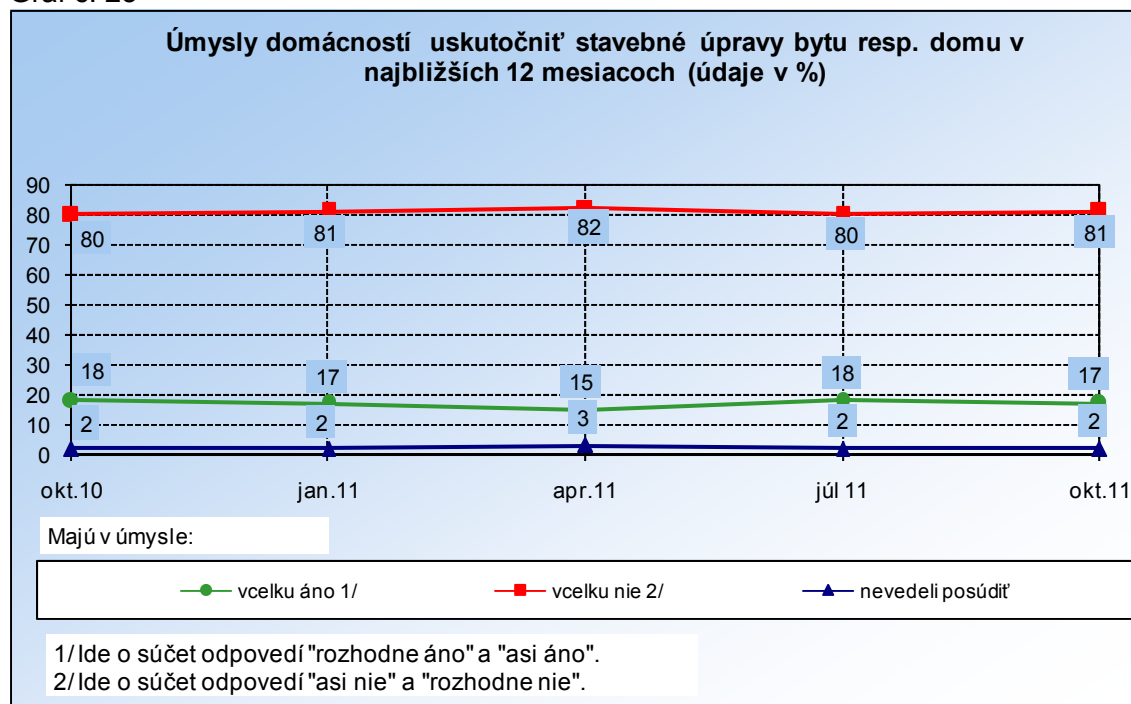
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

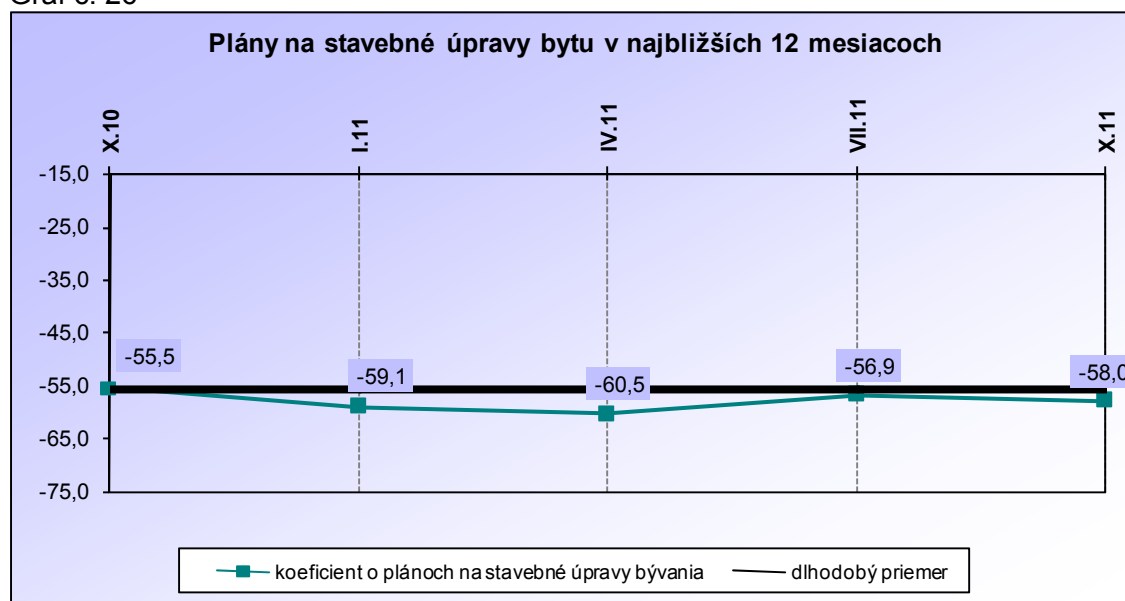
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. Pri úmysle rekonštruovať svoje bývanie došlo oproti júlu 2011 k poklesu výskytu záujemcov o 1 percentuálny bod (na 17 %). Z potenciálnych zákazníkov 3 % uviedli vyjadrenie rozhodne áno a 14 % asi áno. Na protipóle (asi alebo určite nemajú v pláne stavebné úpravy bytu) pribudol 1 percentuálny bod na 81 %. Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25

Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je -58. Za posledné 3 mesiace index klesol o 1,1 bodu, nachádza sa pod úrovňou dlhodobého priemeru a vyjadruje nižší investičný potenciál ako v rovnakom období minulého roka (o 2,5 bodu). Prezentáciu výsledkov možno nájsť v grafe č. 26.

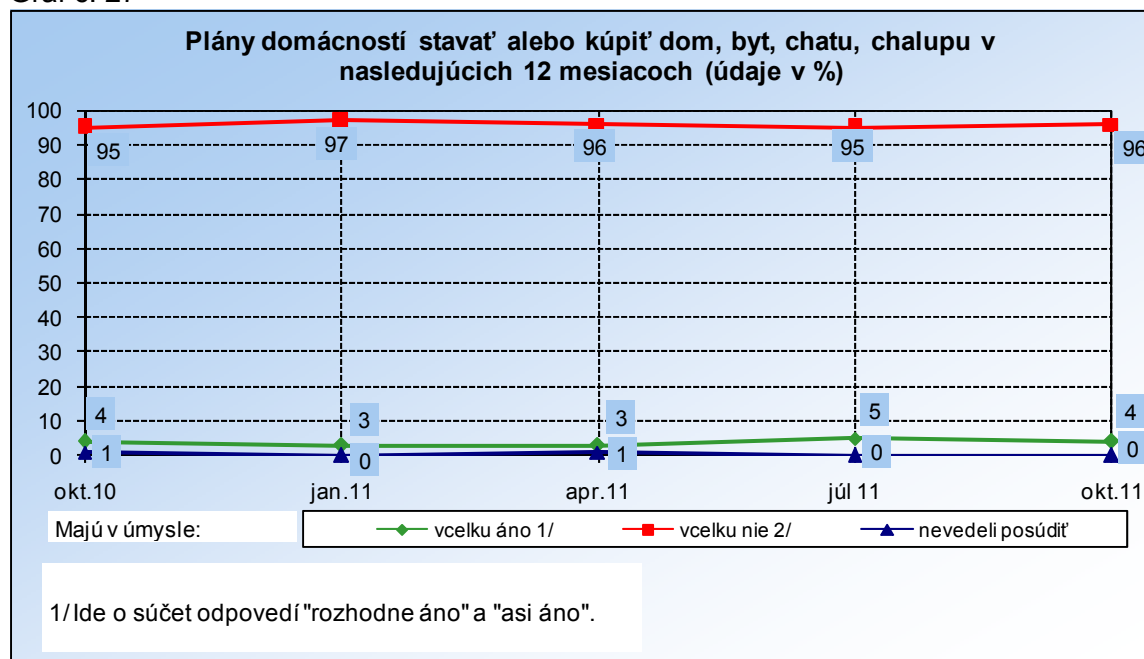
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

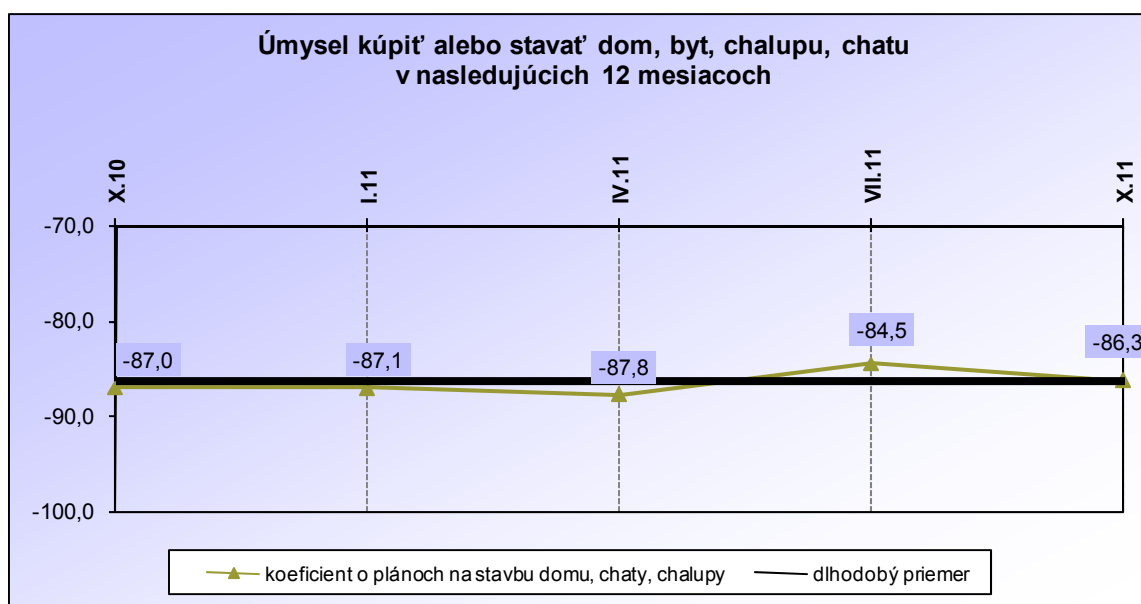
Pri zámere stavať alebo kupovať dom, byt, chatu, chalupu bol záujem obyvateľov o 1 percentuálny bod nižší (4 %) ako v júli 2011, pričom pri tomto zámere 1 % domácností uviedlo variant rozhodne áno, pre asi áno to boli 3 %. Väčšina domácností (96 %) poskytla negatívne stanovisko (asi alebo určite neplánujú investičné aktivity v tejto oblasti). V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od októbra 2010.

Graf č. 27

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je -86,3 (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol o 1,8 bodu nižší ako pred štvrťrokom, odhodlanie stavať v októbri 2011 prevyšovalo o 0,7 bodu hladinu očakávaní spred roka. Aktuálne plány boli zhodné s úrovňou dlhodobého priemeru.

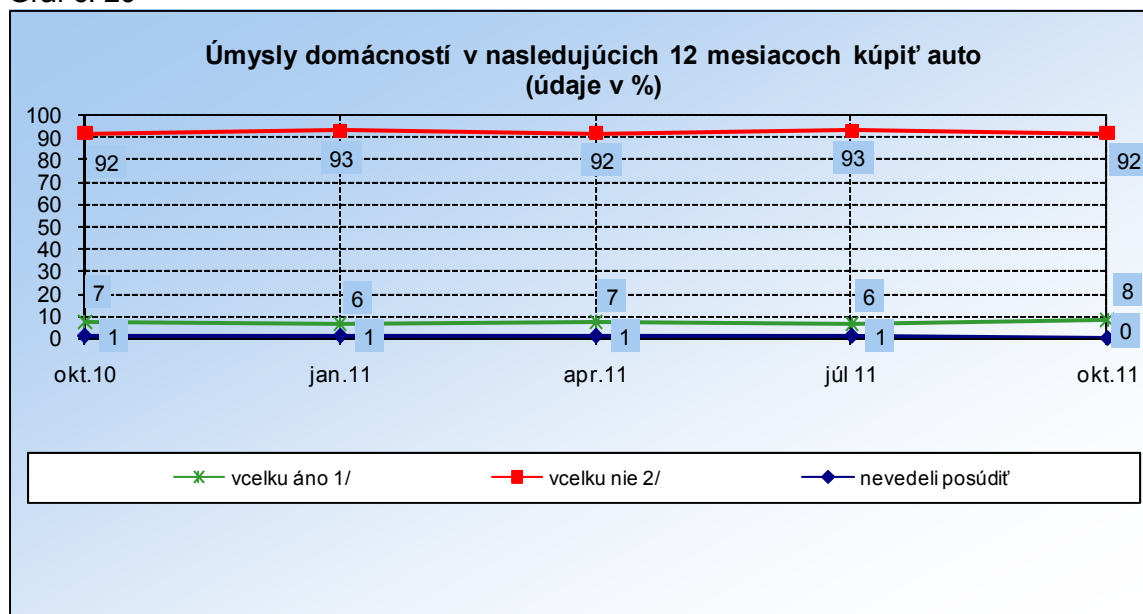
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

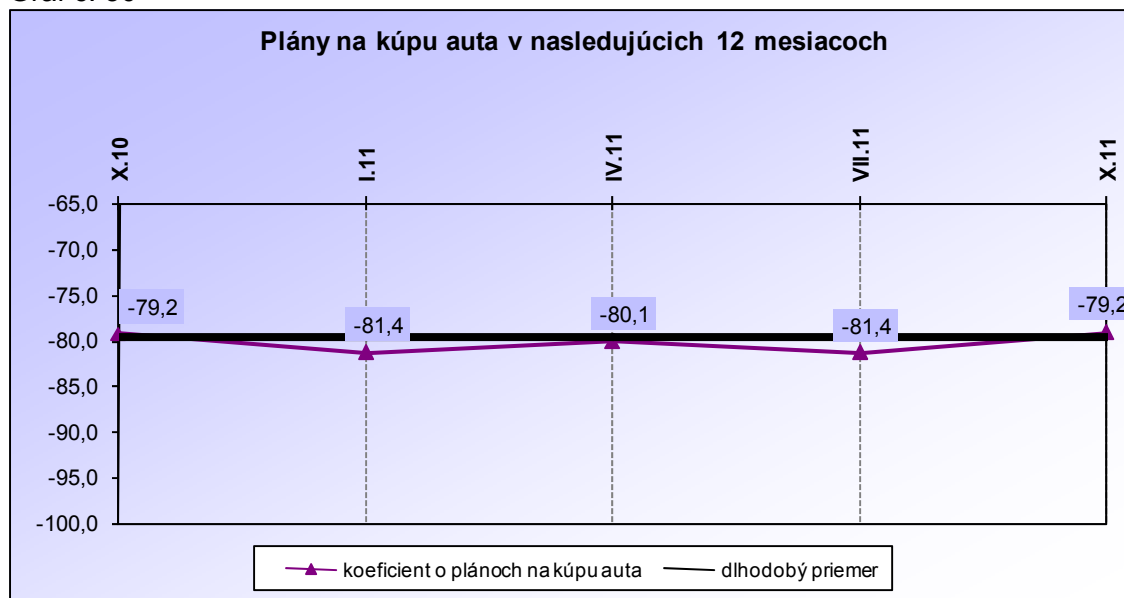
Zvýšenie investičného potenciálu sa dalo sledovať iba pri plánoch na kúpu auta, keď frekvencia kladných odpovedí sa za 3 mesiace zvýšila o 2 percentuálne body na 8 % (v štruktúre 2 % rozhodne áno, 6 % asi áno). Negatívna odpoveď bola zastúpená u 92 % oslovených, ktorí (asi alebo určite) nemajú v pláne najbližších 12 mesiacov kupovať auto. Vyjadrenia respondentov od októbra minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29

V októbri 2011 výsledok týkajúci sa investovania do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol -79,2, hladinu o 2,2 bodu vyššiu ako pred tromi mesiacmi a zhodnú ako pred rokom. Voči dlhodobému priemeru je aktuálna hodnota nepatrne priaznivejšia. Prezentáciu prepočítaných údajov o plánoch na zakúpenie motorového prostriedku do domácnosti možno nájsť v grafe č. 30.

Graf č. 30

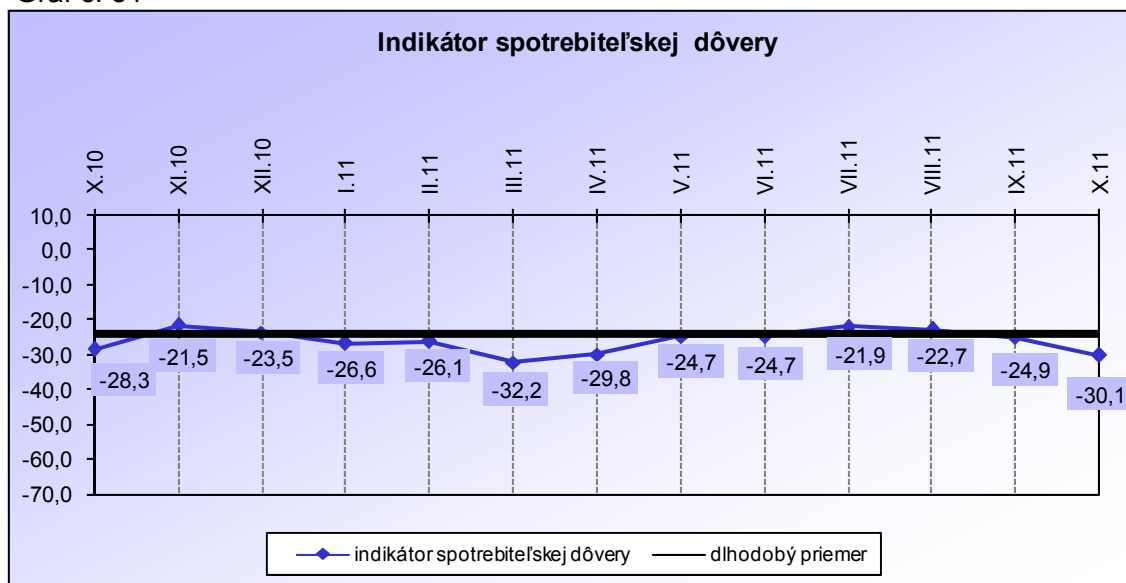

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje štyri oblasti z pätnástich sledovaných: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto po plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota $+100$ vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indexu od októbra 2010.

Graf č. 31

Indikátor spotrebiteľskej dôvery naďalej klesá a v októbri sa jeho hodnota znížila oproti predchádzajúcemu mesiacu o 5,2 bodu na mínus 30,1 v dôsledku zvýšenia obáv respondentov pri hodnotení všetkých štyroch zložiek (očakávaná ekonomická situácia o 7 bodov, nezamestnanosť v SR o 6,3 bodu, perspektívy úspor o 5,1 bodu a predpokladaná finančná situácia v domácnostiach o 2,5 bodu).

Pri porovnaní so stavom pred štvrťrokom sa situácia taktiež zhoršila. Aktuálny indikátor bol celkovo o 8,2 bodu nepriaznivejší ako pred tromi mesiacmi v dôsledku zvýšenia napätia pri všetkých štyroch zložkách. Respondenti boli pesimistickejší pri odhade vývoja nezamestnanosti o 15,7 bodu a ekonomiky SR o 12,0 bodov, pri očakávaných úsporách v domácnosti o 4,5 bodu a pri perspektívach finančnej situácie v domácnosti o 0,7 bodu.

Komparácia so stavom pred rokom vyznieva taktiež negatívne. Obavy spotrebiteľov boli v októbri 2011 celkovo o 1,8 bodu vyššie ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Viac pesimizmu obsahovali tri zložky: očakávané úspory domácností (o 5,5 bodu), perspektívy ekonomiky Slovenska (o 3,3 bodu), predpokladaný vývoj nezamestnanosti (o 2,1 bodu). Jedna zložka zaznamenala zlepšenie: odhadovaný vývoj finančnej situácie v domácnosti (o 3,7 bodu)

Po sezónnom očistení mal v októbri 2011 indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu $-29,6$.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	mar. 2011	apr. 2011	máj. 2011	jún 2011	júl 2011	aug. 2011	sep. 2011	okt. 2011
Belgicko	-1,9	-0,8	+1,5	-1,7	-2,9	-7,6	-8,8	-8,3
Bulharsko	-43,1	-40,9	-39,7	-40,1	-40,0	-41,5	-41,3	-39,1
Česká republika	-19,6	-18,0	-20,1	-20,2	-19,4	-20,4	-23,8	-22,3
Dánsko	+9,6	+12,9	+11,5	+16,2	+11,5	+6,0	+8,7	+3,9
Nemecko	+8,5	+7,9	+9,0	+9,8	+8,4	+0,2	-1,9	-3,3
Estónsko	+0,3	-1,6	-2,5	-2,1	+0,4	-3,6	-7,2	-10,2
Írsko	:	:	:	:	:	:	:	:
Grécko	-66,2	-70,0	-68,5	-75,0	-76,8	-71,2	-73,6	-83,8
Španielsko	-22,6	-21,0	-15,5	-11,9	-13,4	-17,0	-17,0	-19,6
Francúzsko	-18,4	-19,3	-17,2	-17,6	-18,4	-26,1	-28,4	-24,3
Taliansko	-24,2	-25,9	-24,1	-23,6	-27,4	-28,8	-31,1	-33,9
Cyprus	-33,2	-33,3	-31,1	-34,3	-37,9	-50,5	-49,9	-41,4
Lotyšsko	-25,3	-29,7	-26,2	-21,2	-20,9	-17,6	-17,1	-19,6
Litva	-21,0	-18,3	-15,6	-16,0	-15,3	-17,1	-19,3	-21,1
Luxembursko	+4,6	+6,5	+10,3	+6,9	+6,6	+0,7	-1,6	-7,7
Maďarsko	-37,8	-36,1	-36,6	-38,8	-39,6	-37,5	-43,6	-46,1
Malta	-41,0	-41,3	-38,4	-37,9	-35,4	-37,4	-37,8	-35,9
Holandsko	+8,1	+5,7	+2,6	+0,4	+1,4	-3,5	-12,9	-17,1
Rakúsko	+10,0	+7,8	+6,3	+7,7	+5,0	+0,9	-6,2	-10,7
Poľsko	-24,3	-26,7	-22,0	-22,9	-21,4	-25,1	-23,0	-23,1
Portugalsko	-46,7	-53,5	-49,2	-48,2	-50,2	-52,8	-58,9	-57,2
Rumunsko	-45,3	-44,5	-42,6	-40,7	-44,8	-40,0	-43,9	-45,7
Slovinsko	-25,7	-26,0	-25,1	-23,6	-23,9	-27,4	-25,1	-26,2
<i>Slovensko</i>	-29,9	-28,4	-23,1	-25,7	-23,3	-23,5	-26,5	-29,6
Fínsko	+18,2	+18,7	+16,8	+12,2	+12,8	+5,9	+1,8	+1,6
Švédsko	+23,2	+23,0	+20,8	+22,2	+17,8	+12,3	+5,7	+3,7
Veľká Británia	-22,4	-24,2	-14,7	-17,0	-18,4	-19,8	-21,7	-24,0
Európska únia spolu*	-12,8	-13,9	-10,7	-10,9	-12,4	-16,8	-19,1	-20,2

: údaje v čase poskytnutia informácií neboli k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 26 štátov, ktoré v októbri 2011 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 23 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Údaje jednotlivých štátov sa od seba veľmi líšili, pohybovali sa v rozpätí 87,7 bodu, v intervale od -83,8 do +3,9. Kladné výsledky boli v októbri 2011 namerané iba v 3 štátoch: v Dánsku (+3,9), vo Švédsku (+3,7) a vo Fínsku (+1,6), hodnota -83,8 charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku. Medzi štáty s jej najhorším hodnotením patrili v októbri 2011 okrem Grécka (-83,8) i Portugalsko (-57,2), ďalej Maďarsko (-46,1), Rumunsko (-45,7) a Cyprus (-41,4). V rebríčku 26 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (s hodnotou -29,6 po sezónnom očistení) umiestnilo na 18. priečke. Európska únia ako celok v októbri 2011

dosiahla index -20,2 s vyšším pesimizmom (o 1,1 bodu) ako pred mesiacom. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku je o 9,4 bodu nepriaznivejšia ako priemer Európskej únie za 26 štátov.

Zhrnutie

V porovnaní so septembrom 2011 došlo na Slovensku k ďalšiemu zhoršeniu nálady spotrebiteľov. Indikátor spotrebiteľskej dôvery v októbri 2011 klesol oproti predchádzajúcemu mesiacu o 5,2 bodu na -30,1. Obavy obyvateľov sa zvýšili pri všetkých zložkách, významne pri očakávanom vývoji ekonomickej situácie, nezamestnanosti v krajine a pri perspektívach úspor v domácnosti a čiastočne i pri predpokladanom vývoji finančnej situácie v domácnosti. Podľa súhrnného indikátora boli obyvatelia horšie naladení ako v rovnakom období minulého roka (o 1,8 bodu), pred štvrťrokom (o 8,2 bodu) a pesimistickejší než v dlhodobom priemere.

Pri komparácii s predchádzajúcim mesiacom z 12 indikátorov jeden naznačil zlepšenie (podmienky sporenia v SR). V jednom prípade medzimesačná zmena nedosiahla ani jeden bod (plány na veľké nákupy domácností) a pri desiatich ukazovateľoch sa situácia zhoršila (hranicu 5 bodov presiahol očakávaný vývoj hospodárskej situácie a nezamestnanosti na Slovensku, odhadovaný vývoj cien a perspektívy úspor v domácnosti).

Oproti stavu pred štvrťrokom 4 z 15 indikátorov vykázali priaznivý výsledok, 1 z nich presiahol hranicu 5 bodov (doterajšia inflácia). Štyri koeficienty sa voči júlu 2011 príliš nezmenili (zmena bola menšia ako jeden bod): podmienky sporenia v SR, plány domácností na veľké nákupy, očakávaná finančná situácia v domácnostiach a bilancia príjmov a výdavkov domácností. Sedem indikátorov naznačilo zhoršenie monitorovaného stavu (dva z nich presiahli hranicu 10 bodov: predpokladaný vývoj nezamestnanosti a odhadovaný vývoj ekonomiky SR).

Voči rovnakému obdobiu minulého roka je výsledok indexového porovnania priaznivý v 2 prípadoch z 15, oproti októbru 2010 boli optimistickejšie odpovede pri očakávanej inflácii a odhadovanom vývoji finančnej situácie v domácnosti). Rozdiel menší ako jeden bod bol nameraný pri dvoch údajoch (plány na stavbu alebo kúpu domu, bytu a odhodlanie kúpiť auto). Zhoršenie sa týkalo 11 ukazovateľov, hranicu 20 bodov prevýšil indikátor doterajšej inflácie.

Na základe kompozitných koeficientov možno konštatovať, že v okruhu makroukazovateľov a hospodárenia domácností ako celku bol zaznamenaný negatívny vývoj pri všetkých troch porovnaníach: oproti minulému mesiacu, situácii pred štvrťrokom i rokom. Investície sa medzimesačne nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania príslušných indikátorov, voči stavu pred štvrťrokom súhrnná charakteristika naznačila približne rovnaký stav a voči stavu pred rokom zhoršenie.

Podľa poskytnutých údajov z 26 krajín v rebríčku štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko s hodnotou -29,6 (po sezónnom očistení) dosiahlo umiestnenie na 18. priečke. V Európskej únii ako celku sa od minulého mesiaca spotrebiteľská atmosféra zhoršila o 1,1 bodu na -20,2. V októbri 2011 bolo na Slovensku o 9,4 bodu viac pesimizmu ako v priemere za 26 členských štátov EÚ.

Stručný prehľad výsledkov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2011, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam (dopočet do 100 % tvoria odpovede neviem posúdiť).

- Podľa mienky 7 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, pätina (20 %) odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a 70 % opýtaných je presvedčených, že sa zhoršila.
- Pri očakávaniach do budúcnosti sa 8 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Necelá štvrtina oslovených občanov (23 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a takmer dve tretiny (64 %) počítajú so zhoršením.
- Pri hodnotení doterajšieho vývinu cenovej hladiny 6 % respondentov tvrdí, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Viac ako tretina (37 %) oslovených si myslí, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, stredne sa zvýšili podľa ďalšej necelnej tretiny (32 %) opýtaných a viac ako jedna pätina (21 %) je mienky, že sa zvýšili výrazne. K názoru, že sa ceny znížili, sa priklonilo 1 % účastníkov ankety.
- Väčšina opýtaných (82 %) očakáva v budúcnosti zvyšovanie cien tovarov a služieb. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 12 % oslovených občanov predikuje pomalšie zvyšovanie cien ako doteraz, podľa mienky necelých dvoch pätín respondentov (38 %) sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a necelá tretina (32 %) oslovených občanov predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Jedenásť percent účastníkov prieskumu prognózuje ustálenú hladinu cien a 1 % očakáva znižovanie cenovej hladiny.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa názoru 11 % respondentov vcelku zníži, podľa viac ako štvrtiny účastníkov prieskumu (26 %) zostane rovnaká a podľa takmer troch pätín (59 %) odpovedajúcich sa vcelku zvýši.
- V porovnaní so situáciou pred dvanástimi mesiacmi sa podľa výpovedí 14 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, dve pätiny oslovených osôb (40 %) odpovedali, že situácia ostala rovnaká a necelá polovica (45 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 11 % odpovedajúcich počas nasledujúcich dvanásť mesiacov vcelkulepší, podľa mienky necelnej polovice (45 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre 38 % respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 42 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti časť príjmu usporia, 34 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 24 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Viac než pätina oslovených občanov (22 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie, bolo 70 % účastníkov prieskumu.
- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavila necelá tretina (31 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky.

Dve tretiny oslovených občanov (66 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanástich mesiacov nasporia nejaké peniaze.

- Najfrekvencovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bol stredný variant, t.j. vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (47 %). Za nevhodný čas na nákup predmetov dlhodobej spotreby považovalo súčasné obdobie 28 % opýtaných, naopak za vhodné 17 %.
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 12 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než predtým, 38 % opýtaných rovnakú ako doteraz. Najčastejšie (46 %) sa vyskytovala odpoveď predpokladajúca nižšie výdavky na nákup nábytku, kobercov bielej a čiernej techniky ako doposiaľ.
- Sedemnást percent domácností očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 3 % rozhodne áno a 14 % asi áno. Protichodná odpoveď (neplánujú stavebné úpravy) je charakteristická pre 81 % domácností.
- Štyri percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 1 % rozhodne áno a 3 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (96 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 8 % domácností, z nich 2 % rozhodne áno a 6 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 92 %.

	Porovnanie			Indikátory	Terenná fáza výskumu (zber údajov)													
	so SEP. 2011	s JÚL. 2011	s OKT. 2010		X.10	XI.10	XII.10	I.11	II.11	III.11	IV.11	V.11	VI.11	VII.11	VIII.11	IX.11	X.11	
1	↓	↑	↓	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-17,7	-17,1	-20,2	-15,8	-21,8	-27,7	-28,1	-23,9	-25,6	-23,8	-18,9	-20,7	-22,4	
2	↓	=	↑	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-21,9	-13,9	-18,5	-22,1	-19,5	-25,0	-23,2	-17,7	-18,4	-17,5	-14,9	-15,7	-18,2	
3	↓	↓	↓↓	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-35,7	-33,0	-34,1	-35,2	-42,5	-49,7	-45,1	-44,3	-44,7	-41,9	-38,2	-39,5	-43,3	
4	↓↓	↓↓↓	↓	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-37,7	-25,0	-31,4	-32,9	-32,9	-42,1	-36,0	-30,5	-31,2	-29,0	-27,8	-34,0	-41,0	
5	↓	↑↑	↓↓↓↓↓	Doterajšia inflácia	9,2	14,7	10,8	20,4	32,0	41,4	42,2	39,7	37,8	42,0	36,0	31,6	33,3	
6	↓↓	↑	↑↑↑↑	Očakávaná inflácia	61,4	50,8	52,2	65,4	56,8	61,1	54,7	42,9	41,2	46,1	39,1	39,7	44,8	
7	↓↓	↓↓↓↓	↓	Očakávaná nezamestnanosť	29,1	21,6	18,5	23,5	23,7	31,7	29,2	23,7	23,4	15,5	22,9	24,9	31,2	
8	↓	↓	↓↓	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-4,2	-4,0	-0,8	-6,8	-9,4	-9,9	-14,0	-10,3	-7,6	-9,0	-8,9	-8,6	-11,0	
9	=	=	↓	Plány domácností na veľké nákupy	-28,8	-28,8	-27,5	-31,8	-30,7	-29,4	-34,4	-32,3	-29,0	-31,2	-29,0	-30,6	-31,5	
10	↑	=	↓↓	Podmienky sporenia v SR	-30,0	-37,2	-30,6	-36,4	-30,5	-40,5	-40,1	-42,2	-36,1	-36,0	-38,1	-37,1	-36,0	
11	↓↓	↓	↓↓	Očakávané úspory domácností	-24,6	-25,4	-25,5	-28,0	-28,5	-30,0	-30,9	-26,6	-25,6	-25,6	-25,3	-25,0	-30,1	
12	↓	=	↓	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	8,0	5,6	7,3	6,3	5,0	3,2	2,3	6,6	6,3	4,1	5,6	6,2	3,3	
13	X	↑	=	Kúpa auta	-79,2	X	X	-81,4	X	X	-80,1	X	X	-81,4	X	X	-79,2	
14	X	↓	=	Stavba domu, chaty, chalupy	-87,0	X	X	-87,1	X	X	-87,8	X	X	-84,5	X	X	-86,3	
15	X	↓	↓	Stavebné úpravy bývania	-55,5	X	X	-59,1	X	X	-60,5	X	X	-56,9	X	X	-58,0	
	↓↓	↓↓	↓	index spotrebiteľskej dôvery	-28,3	-21,5	-23,5	-26,6	-26,1	-32,2	-29,8	-24,7	-24,7	-21,9	-22,7	-24,9	-30,1	

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	1
medzimesačne bez zmien	1
medzimesačné zhoršenie	10
štvrtročné zlepšenie	4
štvrtročne bez zmien	4
štvrtročné zhoršenie	7
medziročné zlepšenie	2
medziročne bez zmien	2
medziročné zhoršenie	11